

משרד הבריאות
המחלקה לחינוך וקידום הבריאות
ואגף הסברה

7.11.07

האחריות היא עליך

כל מה שאתה
צריך לדעת על
חוק מניעת העישון
במקומות ציבוריים
והחשיפה לעישון

מדריך קצר לבעל עסק על החוק למניעת העישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון

7- לנובמבר 2007, כ"ו בחשוון התשס"ח, ייכנס לתוקף התיקון לחוק מניעת העישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון. מטרתו של חוק זה למנוע את העישון במקומות ציבוריים ואת חשיפת הציבור לעישון כפוי, הגורמת למוות, למחלות ולנכות.

בעלי עסקים ומנהלים ישאו באחריות משפטית ליישום החוק והוראותיו. בנוסף, הורחבה ההגדרה של "מחזיק למעשה", האחראי לאכיפת החוק.

החוק אוסר על עישון במקומות ציבוריים ובמקומות עבודה, אך מתיר, בכפוף לתנאים מסוימים, להקצות חדר עישון לשימוש המעשנים. חדר עישון חייב להיות חדר נפרד, סגור, מאוורר היטב וכן שהעשן לא יהווה מטריד במקום אחר. יודגש כי אין חובה להקצות חדר עישון.

המחזיק של מקום ציבורי חייב להציב שילוט המורה על איסור עישון במקום וכן חל איסור על הצבת מאפרות במקום, למעט בחדר עישון, במידה ויש.

איסור העישון מתייחס לכל מוצרי הטבק, הכוללים בין השאר, סיגריות, סיגרים, מקטרת, נרגילה ואחרים.

עבירה על החוק הינה עבירה פלילית, הנושאת קנסות בצידה.
עישון במקום ציבורי בניגוד לחוק -

1,000 ₪ קנס* או עד 12,900 ₪ אם מורשעים בבית משפט.
אי הצבת שילוט האוסר עישון במקום -

5,000 ₪ קנס* או עד 12,900 ₪ אם מורשעים בבית משפט
הצבת מאפרה במקום האסור לעישון -

1,000 ₪ קנס* או עד 67,300 ₪ אם מורשעים בבית משפט

המחזיק של מקום ציבורי חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עישון בתחום המקום הציבורי שבהחזקתו. אם לא פעל כך - 5,000 ₪ קנס*, או עד 67,300 ₪ אם מורשעים בבית משפט.

שוטרים או פקחים עירוניים שהוסמכו לכך, אחראים על אכיפת החוק ורשאים למסור דו"חות למעשן ואו למחזיק במקום ציבורי.

מקומות ציבוריים רשאים למנות סדרנים למניעת העישון.
החוק חל גם על מקומות עבודה פרטיים.

* שיעור הקנס טרם נקבע סופית. שיעורי הקנס המפורטים הינם הצעה בלבד בשלב זה.
המידע במדריך זה לשימוש הציבור. הנוסח הקובע הינו המופיע בפרסומים הרשמיים של מדינת ישראל.
למידע נוסף ניתן להיכנס לאתר האינטרנט של המחלקה לחינוך וקידום בריאות במשרד הבריאות

www.health.gov.il

החוק אוסר על עישון
במקומות ציבוריים
ובמקומות עבודה,
אך מתיר, בכפוף
לתנאים מסוימים,
להקצות חדר עישון
לשימוש המעשנים.

כל מה שאתה
צריך לדעת על
חוק מניעת העישון
במקומות ציבוריים
והחשיפה לעישון

המידע
במדריך זה
לשימוש
הציבור.

תוכן עיניינים

- 3 מהי מטרת החוק למניעת העישון
במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון?
- 4 מה אני חייב לעשות כדי לעמוד
בדרישות החוק?
- 6 אילו מקומות נחשבים כמקומות
ציבוריים לפי החוק?
- 8 איך תתבצע האכיפה של החוק?
- 9 שאלות נפוצות
- 10 תביעות אזרחיות על עישון במקומות
ציבוריים
- 11 הנחיות לפעולה לבעל עסק הנתקל
בעישון של לקוח

מטרתו של חוק זה
למנוע את העישון
במקומות ציבוריים
ואת חשיפת הציבור
לעישון כפוי, הגורמת
למוות, למחלות
ולנכות.

מהי מטרת החוק למניעת העישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון?

מטרתו של חוק זה למנוע את העישון במקומות ציבוריים ואת חשיפת הציבור לעישון כפוי, הגורמת למוות, למחלות ולנכות.

בכל פעם שאדם נחשף לעישון כפוי, הוא שואף תערובת רעילה של אלפי חומרים, מתוכם כ-350 חומרים מסוכנים לבני אדם, וכן כ-50 חומרים הידועים כגורמי סרטן בבני אדם, ובכל הנוגע לחומרים מסרטנים, אין רמה שהיא בטוחה לחשיפה - כל חשיפה היא מסוכנת.

כיום יש הסכמה מוחלטת בקרב אנשי רפואה ומדע, כי העישון והחשיפה לעישון כפוי מהווים סכנה בריאותית חמורה ועלולים לגרום למחלות קשות, נכויות ואף מוות. רשימת המחלות והנזקים הבריאותיים הנגרמים מעישון הולכים וגדלים עם התקדמות המדע והמחקר הרפואי וכבר כיום ידוע כי חשיפה לעישון כפוי מגבירה את הסיכון לסרטן ריאות, מחלות לב, התקפי אסטמה, מחלות נשימה בילדים, תסמונת מוות בעריסה ומחלות קשות נוספות.

חוק הגבלת עישון במקומות ציבוריים חוקק כבר בשנת 1983, ומאז עבר עדכונים שונים, כגון הוספת איסור על עישון במקומות עבודה, לרבות מקומות עבודה פרטיים, בשנת 1994 והוספת מקומות ציבוריים נוספים לרשימת המקומות בהם חל איסור לעשן, כגון קניונים, אולמות שמחה ועוד, כך שלמעשה החוק חל כיום על כל מקום בו נמצא הציבור.

התיקון הנוכחי, שייכנס לתוקף ב-7 לנובמבר 2007, כ"ז בחשוון התשס"ח, נועד לתקן מספר נושאים בחוק, בעיקר בתחום האכיפה והאחריות הפלילית של המחזיקים במקומות ציבוריים, למניעת העישון בתחום המקום הציבורי.

חוק מניעת העישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון מגדיר לבעל העסק את המותר והאסור בנושא עישון בתחומי העסק. התערבות זו של המחוקק, בעניינים הקשורים לניהול העסק, אינה שונה מהתערבות המחוקק בנושאי תברואה, המשפיעים על ההתנהלות בנושא מזון וניקיון, או מהתערבות המחוקק בנושא בטיחות אש בבית העסק.

מטרתו של חוק זה
למנוע את העישון
במקומות ציבוריים
ואת חשיפת הציבור
לעישון כפוי, הגורמת
למוות, למחלות
ולנכות.

חוקים ותקנות שונים מציבים דרישות בנושאים שונים מבכלי עסקים, על מנת להבטיח את שלומם ובריאות של ציבור המבקרים המגיע לבית העסק או למקום העבודה. לאור הסכנות הבריאותיות החמורות הנגרמות מחשיפה לעישון כפוי ומתוך דאגה לבריאות הציבור, חוק מניעת העישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון מציב דרישות לבעל העסק, כשהכוונה היא למחזיק למעשה של מקום ציבורי כבעלים, כשוכר או בכל אופן אחר: חובה להציב שילוט האוסר על העישון במקום. השלטים חייבים להכיל את סמל איסור עישון המוכר, יחד עם חלק מילולי, ולהיות מוצבים במקומות בולטים ובכמות הנדרשת על פי התקנות, בהתאם לסוג וגודל המקום.

על בעל העסק לשקול התקנת שלטים במספר מעבר לנדרש בתקנות, או במידות גדולות יותר במידה וקיימת בעיית עישון באותו המקום. ניתן לעיין בתקנות בדבר שילוט באתר האינטרנט של משרד הבריאות, בכתובת www.health.gov.il תחת הכותרת "חוקי בריאות". אסור להציב מאפרה במקום ציבורי. לשם הבהרה, מאפרה היא כלי המיועד לשמש להשלת אפר ושיירי מוצרי טבק לתוכו.

המחזיק של מקום ציבורי חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה של עישון בתחום המקום הציבורי שבהחזקתו. דרישות החוק מבעל העסק הן: לפנות לאדם המעשן, בעצמו או באמצעות אחר מטעמו, כגון מלצר, לחדול מהמעשה האסור, או לנקוט באמצעים סבירים כדי להבטיח מניעת עישון. אמצעים אלו יכולים לכלול הצגת שלטים נוספים, הכרזה על איסור העישון (במקומות מתאימים, כגון קניונים או אולמות שמחה), תוכנית הדרכה לצוות העובדים קביעת מדיניות כתובה וברורה בדבר מניעת העישון.

להתלונן, בעצמו או באמצעות אחר מטעמו, בפני מפקח, או לעשות מאמץ לעשות כך. שינוי מהותי נוסף בחוק קובע כי נושא משרה בתאגיד, שהוא המחזיק של מקום ציבורי, חייב לפקח ולעשות כל שניתן למנוע עבירה של עישון או החזקת מוצרי טבק דולקים במקום, בידי התאגיד או בידי עובדיו. המפר הוראה זו צפוי ל-1,000 ש"ח קנס* או עד 12,900 ש"ח אם מורשע בבית משפט.

מבחינת החוק, אם נעברה עבירה לפי סעיף זה, נושא המשרה אחראי לכך והפר את חובתו, אלא אם כן יוכיח שעשה כל שניתן כדי למלא את חובתו. אלו הן הדרישות מבחינת החוק והאחריות הפלילית.

מבחינת האחריות האזרחית, בית המשפט הגדיר את אחריות בעל העסק במונח רחב יותר, ומצפה מבעל העסק בנוסף למפורט לעיל, גם לסרב לתת שירות לאדם המעשן בניגוד לחוק ואף לדרוש ממנו לעזוב את המקום, אם לא יחדל מכיצוע העבירה.

* שיעור הקנס טרם נקבע סופית. שיעורי הקנס המפורטים הינם הצעה בלבד בשלכ זה.

אסור להציב מאפרה במקום ציבורי. לשם הבהרה, מאפרה היא כלי המיועד לשמש להשלת אפר ושיירי מוצרי טבק לתוכו.

בית המשפט הגדיר את אחריות בעל העסק במונח רחב יותר, ומצפה מבעל העסק בנוסף למפורט לעיל, גם לסרב לתת שירות לאדם המעשן בניגוד לחוק ואף לדרוש ממנו לעזוב את המקום, אם לא יחדל מכיצוע העבירה.

www.health.gov.il

אסור להציב מאפרה
במקום ציבורי. לשם
הבהרה, מאפרה היא
כלי המיועד לשמש
להשלכת אפר ושיירי
מוצרי טבק לתוכו.

מה אני
חייב לעשות
כדי **לעמוד**
בדרישות
החוק?

אלו מקומות נחשבים כמקומות ציבורים לפי חוק?

החוק אוסר לעשן במקומות הציבוריים המפורטים להלן:

1. אולם המשמש דרך כלל לבית קולנוע, לתיאטרון, לקונצרטים, לאופרה או למחול וכן חדר או אולם המשמש לדיון, להרצאה או לישיבות, וכן המסדרונות והאכסדרות, למעט חדר נפרד לחלוטין שהוקצה לעישון בהפסקות בידי הנהלת המקום, אם הוקצה, ששטחו אינו עולה על רבע מהשטח שהוקצה לציבור להמתנה בהפסקות, ובלבד שיש בו סידורי אוורור תקינים והעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום;
2. כל מקום בבנין של בית חולים או מרפאה;
3. החלק הפתוח לציבור בבית מרקחת;
4. אולם קריאה וחדר קריאה בספרייה הפתוחה לציבור, חוץ מן המקומות שהוקצו בידי הנהלת המקום שבהם יהיה העישון מותר, אם הוקצו, ובלבד שיש בהם סידורי אוורור תקינים והעישון בהם אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום;
5. כל מקום בבנין המשמש מוסד חינוך או מוסד להשכלה גבוהה, לרבות מגורי תלמידים ולמעט חדר נפרד לחלוטין, שהוקצה לעישון בידי הנהלת מוסד שמתקיים בו חינוך על תיכוני, שתלמידי בגיל העולה על 18 שנים (להלן - מוסד על תיכוני), אם הוקצה, וחדר במגורים במוסד על תכוני שבו גר רק מעשן, ובלבד שיש בהם סידורי אוורור תקינים והעישון בהם אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום, וכן למעט חדרי ההנהלה וחדרי הסגל, שחל עליהם פרט 15;
6. מעלית לנשיאת בני אדם;
7. אוטובוס, בעת שיש בו נוסעים; בפסקה זו "אוטובוס", כמשמעותו בתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961;
8. מונית ואוטובוס, בעת שיש בהם נוסעים; בפסקה זו, "מונית" ו"אוטובוס" - כמשמעותם בתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961;

9. רכבת, בעת שיש בה נוסעים, למעט קרון שהוקצה לכך שבו יהיה העישון מותר, ובלבד שלא יוקצה לכך הקרון היחיד באותה רכבת, הקרון שבו נמכרים מזון או משקה, או הקרון היחיד שבו נמכרים מקומות שמורים;
10. חנות;
11. מסעדה, מזנון, בית קפה, לרבות כל בית אוכל, בית משקה, מועדון, דיסקוטק או מקום אחר שבין עיסוקיו הגשת מזון או משקאות (כולם להלן - בית אוכל), למעט חדר נפרד לחלוטין, אם קיים, שהוקצה לעישון בידי הנהלת בית האוכל במפורש, אם הוקצה, ובלבד שיש בו סידורי אוורור תקינים והעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של בית האוכל ושטחו אינו עולה על רבע של השטח הפתוח לציבור;
12. חדר או אולם פתוח לציבור המשמש לפעילות גופנית או לספורט;
13. גן ילדים, מעון ילדים או בית ילדים;
14. חדר או אולם הפתוחים לציבור בבנק, בבית דואר או בסוכנות דואר או במקום אחר המשמש לקהל או חדר, אולם או מסדרון המשמש להמתנה, למעט חדר נפרד לחלוטין שהוקצה לעישון בידי הנהלת המקום, אם הוקצה, ובלבד שיש בו סידורי אוורור תקינים והעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום;
15. מקום עבודה, למעט חלק ממנו שהוא חדר או אולם שהעישון הותר בו במפורש בידי האחראי במקום לאחר התייעצות עם העובדים (להלן - חדר עישון), ובלבד שבחדר העישון אין עובדים או נמצאים אנשים שהם או חלק מהם אינם מעשנים; בחדר העישון יותר העישון אם יש בו סידורי אוורור תקינים ואם העישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של הבניין; חדר או אולם שעובדים בו רק עובדים שהם מעשנים, יראו כחדר עישון מבלי שיהיה צורך בהיתר מפורש של האחראי במקום; לענין זה, "מקום עבודה" - כל מקום בבנין שעובדים בו אנשים ושאינו משמש למגורים;
16. השטח הפתוח לציבור בקניון, למעט בית עסק המפורט במקום אחר בתוספת זו ולמעט חדר עישון נפרד לחלוטין שהוקצה לעישון, אם הוקצה, ובלבד שיש בו סידורי אוורור תקינים והעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום;
17. אולם שמחות, למעט חדר נפרד לחלוטין, אם קיים, שהוקצה לעישון בידי הנהלת אולם השמחות במפורש, אם הוקצה, ובלבד שיש בו סידורי אוורור תקינים והעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של אולם השמחות ושטחו אינו עולה על רבע של שטח הפתוח לציבור;

חשוב להדגיש, כי אין חובה להקצות חדר עישון.

האחריות למניעת חשיפת הציבור לעישון כפוי חלה גם על מניעת חשיפת העובדים במקום ציבורי (כולל מקום עבודה פרטי) לעישון כפוי.

www.health.gov.il

חשוב להדגיש, כי אין חובה להקצות חדר עישון. האחריות למניעת חשיפת הציבור לעישון כפוי חלה גם על מניעת חשיפת העובדים במקום ציבורי

איך תתבצע האכיפה של החוק?

החוק מחייב את ראש הרשות המקומית להסמיך פקחים לאכיפת חוק זה וכן לפרסם באתר האינטרנט של הרשות או בדרך אחרת, מספר טלפון שיהיה פעיל 24 שעות ביממה, לצורך הגשת תלונה וזימון פקח.

על מנת לוודא שאכן הרשות המקומית תמלא את חובתה לאכיפת חוק זה, נקבע בחוק כי הרשות תדווח לשר הבריאות בתחילת כל שנה, על פעולות הפיקוח שנקטה בשנה שקדמה לה.

דיווח זה נמסר לכנסת וזמין גם לכלל הציבור. דרך אתר האינטרנט של משרד הבריאות, בכתובת www.health.gov.il

החוק מחייב
את ראש הרשות
המקומית
להסמיך פקחים
לאכיפת חוק

ההוראות החדשות
ייכנסו לתוקף החל
מה-7 לנובמבר
2007,
כ"ו בחשוון
התשס"ח.

www.health.gov.il

שאלות נפוצות

החל מאיזה תאריך ההוראות החדשות תקפות?

ההוראות החדשות ייכנסו לתוקף החל מה-7 לנובמבר 2007, כ"ו בחשוון התשס"ח.

מי יאכוף את החוק?

פקחים של הרשות המקומית או שוטרי משטרת ישראל רשאים לאכוף את החוק.

האם החוק תקף רק לגבי סיגריות?

החוק חל על כל מוצר טבק לעישון, כולל סיגריות, סיגרים, מקטרת, נרגילה ואחרים.

האם מותר להגדיר אזור עישון בתוך העסק, כגון ליד הבאר או פנינה מסוימת?

החוק אוסר על עישון במקומות ציבוריים ובתי עסק ומקומות עבודה, למעט בחדר עישון. חדר עישון הוא חדר סגור ונפרד (כמוכן יש להקפיד על דלת סגורה), מאוורר היטב, שהעשן אינו מהווה מטרד בחלקים אחרים בבניין. במסעדות, פאבים, אולמות שמחה ומקומות אחרים בהם העישון אסור על פי פרט 11 או 17 (ראו עמוד 7), גודלו של חדר העישון אינו יכול לעלות על 25% (רבע) מכלל השטח הפתוח לציבור. בכל מקום אחר בעסק, שאינו עונה על הדרישות המפורטות, כגון חדר מדרגות, אסור לעשן או להתיר עישון.

האם חייבים להקצות חדר עישון?

אין חובה להקצות חדר עישון. רק אם בעל העסק מעוניין בכך, הוא יכול להקצות חדר למעשנים, בתנאי שהחדר יעמוד בדרישות החוק.

חשוב שבעלי עסקים יהיו מודעים לכך שמעבר לאכיפה הפלילית של החוק, המבוצעת על ידי הרשויות המקומיות, קיימת גם חשיפה לתביעות אזרחיות, של אנשים שנחשפו לעישון כפוי באותו המקום. התובע במקרים אלה אינו חייב להוכיח את שיעור הנזק שנגרם לו.

אכיפה זו מבוצעת למעשה על ידי הגשת תביעות בבית משפט לתביעות קטנות, כנגד בעלי עסקים שהעלימו עין מעישון בניגוד לחוק בתחום העסק, או שבחרו להנהיג מדיניות המתירה לעשן בניגוד לחוק. חשוב להדגיש כי אין קשר בין ההליך הפלילי, הנאכף על ידי הרשות המקומית, ובין ההליך האזרחי, תביעות של אזרח כנגד בית העסק, כך שהגשת תביעות קטנות כנגד בתי עסק אינה תלויה באכיפת החוק על ידי הרשות המקומית, ולכן ייתכן ותביעה קטנה תוגש נגד בית עסק שגם קיבל קנס מפקח עירוני על הפרת החוק למניעת העישון במקומות ציבוריים.

בפסק דין שניתן ב-30 לאוגוסט 2007, בתביעה קטנה שהוגשה נגד מסעדה בתל אביב, פסק השופט שלמה פרידלנדר נגד המסעדה וחייב אותה בתשלום פיצויים בסך של 3,000 ₪. בפסק הדין ציין השופט כי עישון הפוגע בזולת (חשיפה לעישון כפוי) מהווה עוולת תקיפה, עוולת רשלנות ועוולת הפרת חובה חקוקה. מחזיק במקום ציבורי, שאינו נוקט אמצעים סבירים להניא את עובדיו ואורחיו מלבצע את העוולות הללו, למעשה מרשה או מאשר אותן, ובכך הריהו נעשה שותף לדבר עוולה וחב עליה. עוד מדגיש השופט, כי על בעלי עסקים להתגבר על אי הנעימות, להיות נכונים לספוג הפסד כלכלי, ולפעול בנחישות ובתקיפות למניעת העישון הפוגעני והאסור בתחומם. המחזיקים-מעסיקים יבהירו לעובדיהם כי לא יסבלו עישון אסור של עובד, וכי עובד שיפר את האיסור יהיה צפוי לעיצומים עד כדי פיטורין. המחזיקים ידרשו מאורחיהם שלא לעשן במקום האסור לכך, וייתרו בהם כי יידרשו לעזוב את המקום אם יפרו את האיסור. על המחזיקים לדעת כי השתדלות נמרצת-פחות לא תיחשב לקיום החובה החוקית "לפקח ולעשות כל שניתן" כדי למנוע עבירות, עוולות ופגיעה בבריאות הציבור.

פסיקה זו אינה יוצאת דופן והיא מצטרפת לפסיקות נוספות שניתנו בחודשים האחרונים מבתי משפט לתביעות קטנות, כנגד בעלי עסקים. שיעורי הפיצויים שנקבעו בתביעות השונות נעו בין 1,000 ₪ ועד 10,000 ₪, כאשר גובה הפיצויים המרבי, לתביעה בבית משפט לתביעות קטנות, עשוי להגיע עד 17,800 ₪.

תביעות אזרחיות על עישון במקומות ציבוריים

הנחיות לפעולה לבעל עסק הנתקל בעישון של לקוח

בעל עסק או המחזיק של מקום ציבורי, אחראי מבחינת החוק למניעת עישון בתחום העסק.

בעל העסק חייב לתלות שילוט האוסר על העישון במקום וכן אסור להציב מאפרות במקום בו אסור לעשן. מומלץ להציב שילוט ברור בכניסה למקום האוסר על העישון במקום, בנוסף לשילוט המחוייב על פי התקנות בתוך בית העסק, וכן כדאי לציין באופן אישי שהעישון במקום אסור, כגון על ידי המארחת או המלצר/ית.

ככלל, ההתמודדות עם עישון במקום ציבורי דומה להתמודדות עם בעיות התנהגות אחרות של הציבור, כגון התנהגות לא הולמת, לכוש לא הולם וכו'.

בעל העסק חייב לתלות שילוט האוסר על העישון במקום וכן אסור להציב מאפרות במקום בו אסור לעשן.

אם למרות נקיטת צעדים
אלו, מבקר/לקוח/סועד הדליק
סיגריה במקום האסור לעישון,
**מומלץ לפעול על פי התרשים
הבא:**

הפנה את תשומת לבו של
המעשן לכך שהעישון אסור
במקום ולשילוט האוסר על
עישון, ודרוש בנימוס לחדול
מיד מהעישון או לחילופין
לצאת ולעשן מחוץ למקום.

ציין בפני המעשן כי בכך
שהוא מעשן הוא עובר על
החוק וגורם גם לך לעבור
על החוק, ושניכם עלולים
להיקנס בשל כך ו/או להיתבע
על ידי לקוחות.

אם הלקוח מסרב לכבות את
הסיגריה

אם העובד מסרב לכבות את
הסיגריה

הסבר ללקוח שהוא לא יקבל
שירות אם ימשיך לעשן וכי הוא
מתבקש לעזוב את המקום.

הסבר לעובד שהחוק נועד להגן
על בריאותם של העובדים והציבור
מנזקי העישון הכפוי, והשתמש
באמצעים משמעותיים כנגד העובד.

אם הלקוח מסרב להפסיק לעשן
ו/או לעזוב את המקום, פנה למוקד
הפיקוח העירוני והזמן פקח.

רשום תיעוד של האירוע, כולל
תאריך, מקום ושעה, פרט את
הצעדים שנקטו על מנת לטפל בו
ואת תוצאות האירוע.

רשום תיעוד של האירוע, כולל
תאריך, מקום ושעה, פרט את
הצעדים שנקטו על מנת לטפל בו
ואת תוצאות האירוע.

7.11.07
האחריות היא עליך

